

ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ
 «Ο,τι περιγράφει με περιγραφή», Γαβριηλίδης

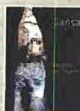
«Ποιέ μου δεν καιάδα πώς δύο τόσο βεδουδένα ξύνα, όπως η γάια και η ποίηση, έχουν γναδόχαρτο για γήύσοα»

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΔΙΑΒΑΖΕΙ Ο Αλέξης Σταμάτης

Φανατισμένοι πόλεμοι

«Ο ΓΕΡΜΑΝΟΣ ΜΟΥΤΖΑΧΕΝΤΙΝ», ΜΠΟΥΑΛΕΜ ΣΑΝΣΑΛ

■ **Μυθιστόρημα**
 ■ **Μετάφραση - Επίμετρο:** Ευγενία Γραμματικοπούλου
 ■ **Εκδόσεις:** «Πόλις»
 ■ **Σελίδες:** 302

■ **Ενδεικτική τιμή:** 17 €

Απαγορευμένο στην Αλγερία, μαζι με άλλα βιβλία του Σανσάλ, το μυθιστόρημα αποτελεί μια περιπλοκή αλλά συγκλονιστική τοιχογραφία της αλγερινής πραγματικότητας. Ο εμφύλιος της δεκαετίας του '90, μεταξύ κυβερνητικών και ισλαμιστών, ο Β' Παγκόσμιος Πόλεμος και το Ολοκαύτωμα, μέσα από τα μάτια ενός νεαρού Αραβία, τα υποβαθμισμένα γαλλικά πρόσωπα με νεαρούς αλγερινούς καταγωγής, ο φανατισμός, θρησκευτικός και πολιτικός, διασταυρώνονται μέσα από μια οικογενειακή ιστορία.

Εγκλήματα ζαιτούν λύση

«ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΤΩΝ ΝΕΚΡΩΝ», ΠΑΤΡΙΖΙΑ ΚΟΡΝΦΟΥΕΛ

■ **Αστυνομικό μυθιστόρημα**
 ■ **Μετάφραση - Επίμετρο:** Ευγενία Γραμματικοπούλου
 ■ **Εκδόσεις:** «Οκεανίδα»
 ■ **Σελίδες:** 437

■ **Ενδεικτική τιμή:** 19 €

Η δαμόνια ιατροδικαστής δόκτωρ Κέι Σκαρπέτα, πρωίδα σε πολλά αστυνομικά μυθιστορήματα της Αμερικανίδας συγγραφέως, βρίσκεται αντιμετώπιση με τα πιο αποτρόπαια αλλά και παράξενα εγκλήματα. Μια δεκαεξάχρονη τενίστρια βρίσκεται γυμνή και ακρωτηριασμένη κοντά στην Πιάτσα Ναβόνα στη Ρώμη. Ενα αγόρι ανακαλύπτεται δολοφονημένο και κακοποιημένο σε έναν βάλτο. Μια γυναίκα δολοφονείται τελετουργικά στη βίλα της. Η Σκαρπέτα, καθώς βλέπει στο «βιβλίο των νεκρών» να προστίθενται κι άλλα ονόματα, φοβάται μήπως και το δικό της βρει θέση στις σελίδες του.

ΣΤΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Ενα πολυφωνικό μυθιστόρημα της Αμάντας Μιχαλοπούλου, με φόντο το σύγχρονο Βερολίνο και ήρωες όσους αισθάνονται αποκλεισμένοι από τις ριζές τους, από τις εκδόσεις «Καστανιώτης».

ΜΑΡΩ ΔΟΥΚΑ

Οι Γερμανοί, ο Εμφύλιος και η σιωπή της Ιστορίας...

Μια φοιτήτρια από τα Χάνια βουτάει στα βαθιά της αλήθειας για τον τόπο της, ανακαλύπτοντας **οκιοεινά μουσικά** στο «Το δίκιο είναι ζορικό πολύ»

ΓΡΑΦΕΙ Η **ΔΗΜΗΤΡΑ ΡΟΥΜΠΟΥΛΑ**
 dirouboula@pegasus.gr

«Μερώπησε ανόρεχτα για ποιο πράμα θυμώνω. Για πολλά, αλλά κυρίως γιατί τόσα χρόνια δεν ήξερα τίποτα». Η πρωίδα της Μάρως Δούκα, μια φοιτήτρια από τα Χάνια που παρατάει τις σπουδές της στην Αθήνα και επιστρέφει στη γενετήριά της, αφήνοντας πίσω τις αδιέξοδες ερωτικές της σχέσεις, βουτάει στα βαθιά της πρόσφατης Ιστορίας του τόπου της. Ενός μόνο κεφαλαίου που είναι νωπό στις μνήμες, αλλά πολύ σκοτεινό. Τα ερωτήματά της μάς αφορούν όλους: Πώς και με ποιους όρους γράφεται η Ιστορία; Από ποιες πηγές; Πόσο οι μικρές, ατομικές ιστορίες επηρεάζουν τη μεγάλη Ιστορία και το αντίστροφο; Τι ρόλο παίζουν η μισαλλοδοξία, ο δωσιολογισμός, η παρακράτηση, μα και οι αποσιωπήσεις; Γιατί «πηγές της Ιστορίας δεν είναι μόνο τα αρχεία, τα ντοκουμέντα και οι μαρτυρίες. Είναι και η σιωπή».

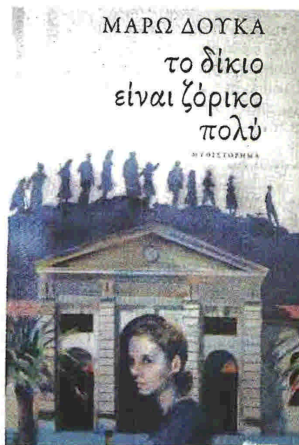
Το πρώτο ερώτημα της φοιτήτριας Βιργινίας Παγώνη, «γιατί παρέμειναν οι Γερμανοί στα Χανιά έως τον Ιούνιο του 1945, ενώ είχαν επισήμως αποχωρήσει από την Αθήνα τον Οκτώβριο του 1944;», γεννά πολλά ακόμη φωνικά ερωτήματα: Γιατί εξακολουθούσαν οι Γερμανοί να έχουν την ευθύνη της τάξης στην πόλη;

■ **Η Ιστορία πρωταγωνιστεί και τα ιστορικά πρόσωπα μιλέκονται με τα επηνομένα, αναδεικνύοντας τους καιρίους προβληματισμούς που θέτει η συγγραφέας**

για τον εμφύλιο σπαραγμό στην Κρήτη, ακόμη θέμα ταμπού;

Οχι, η Μάρω Δούκα δεν γράφει ένα αμιγώς ιστορικό μυθιστόρημα. «Το δίκιο είναι ζορικό πολύ» βαδίζει στην ίδια γραμμή του προηγούμενου μυθιστορήματός της, «Αθώοι και φταίχτες», και είναι το δεύτερο μιας τριλογίας. Η Ιστορία πρωταγωνιστεί και τα ιστορικά πρόσωπα μιλέκονται με τα επηνομένα, αναδεικνύοντας τους καιρίους προβληματισμούς που θέτει η συγγραφέας. Διαβάζοντας το ογκώδες και πυκνό βιβλίο γίνεται εμφανής η έρευνα που έχει προηγηθεί. Ντοκουμέντα, ιστορικά στοιχεία, μαρτυρίες και βιβλιογραφικές αναφορές πλημμυρίζουν τις σελίδες.

Ολα άρχισαν όταν η πρωίδα, alter ego της Δούκα, ανακαλύπτει ένα φαρμακερό έγγραφο του αντισυνταγματάρχη Παύλου Γύπαρη, προς τον επίσκοπο Αγαθάγγελο, διοικητή τότε του

νησιού, τον Απρίλιο του 1945, που αναφέρει ότι δεν τον αφήνιε ασυγκίνητο η πρόταση των Γερμανών να μπει στα Χανιά και να κυπρίσει τους «αναρχικούς», εννοώντας τους ΕΑΜίτες. Οπότε τίθεται το ερώτημα γιατί έμειναν αμετακίνητοι οι Γερμανοί στα Χανιά, μετά την απελευθέρωση, ενώ αλώνιζαν οι Βρετανοί πράκτορες. Η Βιργινία, προσκολλημένη στον υπέγερτο παππού της, που έκρυβε μουσικά, όπως διαπιστώνει από τις ημερολογιακές σημειώσεις του, που της παραδίνει ο θείος της, μπαίνει σε έναν μακρύ και δύσβατο δρόμο αναζήτησης της ιστορικής αλήθειας (υπάρχει άραγε;) και αυτοσυνειδησίας.

Διαβάζει στον παππού τον «Ερωτόκριτο», όπως εκείνος επιθυμεί, και συγχρόνως προσπαθεί να ξετυλίξει το κουβάρι. Αργά και επώδυνα, μέσα από πολλές ατομικές ιστορίες, που μπερδεύουν συχνά τον αναγνώστη, μαθαίνει για τον δικαστικό ρόλο των Αγγλων, την υποκρισία της ΕΟΚ στις συναντήσεις της με το ΕΑΜ, τις δολοφονίες το καλοκαίρι του 1944 του κομμουνιστή Βαγγέλη Κηστιάκη και του γοπευτικού Μανιού, του λοχαγού αγωνιστή Μανώλη Πημπίλη.

Για το παρακράτος, τον Γύπαρη και τον κόσμο του Βενιζέλου. «Παππού, τον ρώτησα, τι γνώμη έχεις εσύ για τον Γύπαρη; Τον θυμάσαι καθόλου; Ποιον; Τον τραμπούκο του Βενιζέλου; Βροντοφώναζε. Πού την είχε βρει τόση φωνή;». Ο Βενιζέλος, όπως μαθαίνει από τον θείο Παγώνη, «είχε τον Γύπαρη για όλες τις βρωμιοδοουλίες, τον είχαν κατηγορήσει άλλοστε και για τη δολοφονία του Ιωάνη Δραγούμη. Εντιμος ο Λευτεράκης μας, Βιργινία, είχε όμως κι αυτός τις σκοτεινές πλευρές του (...), το παρακράτος του».

Ντοκουμέντα, ιστορικά στοιχεία, μαρτυρίες και βιβλιογραφικές αναφορές πλημμυρίζουν τις σελίδες

«ΤΟ ΔΙΚΙΟ ΕΙΝΑΙ ΖΟΡΙΚΟ ΠΟΛΥ», ΜΑΡΩ ΔΟΥΚΑ

■ **Μυθιστόρημα**
 ■ **Εκδόσεις:** «Πόλις»
 ■ **Σελίδες:** 576
 ■ **Ενδεικτική τιμή:** 21,50 €

Σελίδα τη σελίδα, βλέπουμε «πώς δένονται οι ζωές», σε συνθήκες εμφυλιακές, καιροσκοπισμού, δωσιολογικού αντικομμουνισμού, αλλά και αγώνα, σε μια εποχή όπου πρόσωπα και δυνάμεις προσπαθούν να εξασφαλίσουν τη μεγαλύτερη δυνατή επιρροή στη μεταπολεμική Ελλάδα. Η Μάρω Δούκα έγραψε ένα μυθιστόρημα αυτογνωσίας για το ζορικό δίκιο στην Ιστορία. «Κι όσο πιο ζορικό, τόσο πιο συχνά λημεριάζει με τ' δίκιο».

ΣΕΛΙΔΟΔΕΙΚΤΗΣ

■ «...οι Βρετανοί που στέλνονταν στην Κρήτη, δεν ήταν τόσο για να κάνουν αντίσταση ενάντια στους Γερμανούς όσο για να επιτηρούν, μέσα στο πλαίσιο των γενικότερων πολεμικών σχεδιασμών της Μεγάλης Βρετανίας, το νησί. Καμιά φορά οι σχεδιασμοί τους συνέκλιναν με το πάθος των Κρητικών για λευτεριά. Και τότε είχαμε την περίφημη αγγλοκρητική σύμπραξη σε ενέργειες σομποσάζ, παράδειγμα η απαγωγή του Γερμανού Κράιπε (σ.σ.: υπό τον γνωστό συγγραφέα Πάτρικ Λι Φέρμωρ, που αναφέρεται συχνά στο βιβλίο). Όταν όμως φούντωσε η αντίσταση του κρητικού λαού ενάντια στους Γερμανούς, κόντρα ή πέρα απ' τα σχέδια και τις επιδιώξεις των Βρετανών, αντίπαλό τους πια δεν ήταν οι Γερμανοί, αλλά οι Κρήτες αντιστασιακοί. Στόχος τους ήταν η αναρχική, οι παραίση, οι μπλοκαρίκοι, όπως τους έλεγαν. Συλλήβδην όλους τους αντιστασιακούς στο ίδιο σασκί». (σελ. 48)